



## Zkušenosti z prvních let aplikace zkráceného řízení v názorech pracovníků orgánů činných v trestním řízení

Mgr. Jiří VLACH, JUDr. Petr ZEMAN, Ph.D., Institut pro  
kriminologii a sociální prevenci, Praha

### Úvod

Vytvoření dvou typů přípravného řízení, diferencovaných v závislosti na typové nebezpečnosti spáchaného trestného činu, z dosud jednotně pojímané předsoudní fáze trestního řízení patří mezi nejvýznamnější změny, které do trestního řádu přinesla novela č. 265/2001 Sb. (tzv. velká novela).<sup>1</sup> Kromě dosud známého vyšetřování lze nadále o určitých typech deliktu konat **zkrácené přípravné řízení**. Aby však změna v této oblasti měla na konkrétní trestní řízení skutečně účinný dopad, není vyčerpána s koncem přípravného řízení, ale pokračuje i ve fázi před soudem, kde na zkrácené přípravné řízení navazuje **zjednodušené řízení** před samosoudcem.

V období let 2004 až 2007 realizoval Institut pro kriminologii a sociální prevenci mj. výzkumný úkol „Vliv vybraných ustanovení velké novely trestního řádu na průběh trestního řízení“.<sup>2</sup> Za jedno z dílčích výzkumných témat byl zvolen institut zkráceného řízení. Návaznost zkráceného přípravného řízení a zjednodušeného řízení před samosoudcem, jakož i způsob, jakým se doplňují, umožňují

<sup>1</sup> ŠÁMAL, P.: Zkrácené přípravné řízení. Trestněprávní revue, 1/2002, str. 5.

<sup>2</sup> Zpráva z výzkumu bude publikována v edici IKSP STUDIE v roce 2008.



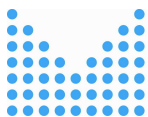
pohlížet na ně jako na určitý celek, samostatný druh trestního řízení od jeho zahájení až po pravomocné rozhodnutí ve věci, resp. po vydání rozhodnutí příslušného orgánu prvního stupně ve věci (neboť řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutí vydanému ve zkráceném přípravném řízení či zjednodušeném řízení výrazné zvláštnosti nevykazuje). V tomto smyslu také budeme v následujícím textu termínu „zkrácené řízení“ užívat.

## V Ý S L E D K Y   D O T A Z N Í K O V É H O Š E T Ř E N Í

Ke zjištění názorů odborníků, zabývajících se prováděním zkráceného řízení v praxi, jsme na přelomu let 2005 a 2006 realizovali dotazníkové šetření mezi policisty, státními zástupci a soudci. Zajímaly nás jejich názory na zavedení institutu zkráceného řízení do trestního řádu, poznatky z praktické aplikace nové právní úpravy, zjištěná pozitiva i nedostatky nového typu řízení, jakož i mínění o úrovni spolupráce s ostatními orgány činnými v trestním řízení při jeho provádění. Při konstrukci dotazníku jsme brali v úvahu mj. výsledky zprávy Nejvyššího soudu ČR o analýze a vyhodnocení účinnosti velké novely ve vztahu k soudnímu řízení<sup>3</sup>, či relevantní poznatky z výročních zpráv Nejvyššího státního zastupitelství o činnosti státního zastupitelství<sup>4</sup>.

<sup>3</sup> Zpráva o analýze a vyhodnocení účinnosti novely trestního řádu č. 265/2001 Sb. ve vztahu k soudnímu řízení. Trestní kolegium Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. Ts 42/2003.

<sup>4</sup> Zprávy Nejvyššího státního zastupitelství o činnosti státního zastupitelství za roky 2002, 2003, 2004, viz <http://portal.justice.cz/nsz/hlavni.aspx?j=39&o=29&k=2750>



Dotazník byl připraven jednotně pro všechny tři profesní skupiny s tím, že některé otázky byly začleněny do dotazníku pouze pro některé z nich. Dotazníky byly po jednom rozeslány na všechny okresní (obvodní) soudy, všechna okresní (obvodní) státní zastupitelství a všechna okresní (obvodní) ředitelství Policie ČR se žádostí, aby byly předány k vyplnění pracovníkům, kteří se vedením zkráceného řízení zabývají. Celkem se nám vrátilo 202 dotazníků, a sice 74 od policistů, 65 od státních zástupců a 63 od soudců. Vzhledem k počtu obeslaných institucí (80 policejních orgánů, 86 státních zastupitelství a 86 soudů) byla velikost získaného vzorku velmi uspokojivá.

Průměrný věk respondentů z řad policistů činil cca 48 let (min. 31 let, max. 59 let), přičemž u policie sloužili v průměru cca 26 let (min. 10 let, max. 37 let). Průměrný věk respondentů z řad státních zástupců činil cca 45 let (min. 28 let, max. 66 let) a ve funkci státního zástupce v době vyplňování dotazníku působili v průměru cca 18 let (min. 1 rok, max. 40 let). Průměrný věk respondentů z řad soudců činil cca 43 let (min. 29 let, max. 65 let) a funkci soudce vykonávali v průměru cca 13 let (min. 1 rok, max. 34 let).

Jednotlivé otázky se týkaly několika okruhů problémů, mezi které patřily celkové hodnocení vlivu zavedení institutu zkráceného řízení, vliv zkráceného řízení na délku trestního řízení v bagatelních věcech, právní úprava zkráceného přípravného řízení a její aplikace, právní



úprava zjednodušeného řízení před soudem a její aplikace, spolupráce orgánů činných v trestním řízení při provádění zkráceného řízení, využití trestního příkazu při rozhodování ve zkráceném řízení. U některých otázek měli respondenti možnost uvést důvody svého názoru.

Uváděné procentní podíly jednotlivých odpovědí byly zaokrouhlovány na celá čísla a představují podíl respondentů, kteří označili danou variantu odpovědi, na celkovém počtu příslušníků dané profesní skupiny, kteří na danou otázku odpověděli.

#### **Celkový vliv zavedení institutu zkráceného řízení**

Pro zjištění celkového pohledu na zavedení institutu zkráceného řízení byli respondenti dotázáni, jaký je jejich názor na legislativní změnu, spočívající v zařazení institutu zkráceného řízení do českého trestního práva.

***Otázka: Jaký je Váš názor na změnu našeho trestního práva, spočívající v zavedení institutu zkráceného řízení?***

	<b>Policisté</b>	<b>Státní zástupci</b>	<b>Soudci</b>
<b>Velmi pozitivní změna</b>	60 %	47 %	26 %
<b>Mírně pozitivní změna</b>	26 %	37 %	40 %
<b>Ani pozitivní</b>	10 %	16 %	29 %



<b>ani negativní změna</b>			
<b>Mírně negativní změna</b>	1 %	0 %	3 %
<b>Velmi negativní změna</b>	3 %	0 %	2 %

Nejpříznivěji tedy zavedení zkráceného řízení hodnotili policisté, nicméně pozitivní pohled převažoval u všech profesních skupin. Třetina soudců nespatořovala v zavedení zkráceného řízení ani pozitivní ani negativní změnu, což patrně souvisí s tím, že příznivý vliv nové právní úpravy je zřetelnější ve stadiu zkráceného přípravného řízení, jehož průběh se od klasického přípravného řízení odlišuje více, než ve většině případů zjednodušené řízení před soudem od klasického řízení před soudem. Významné je, že převážně negativně hodnotilo zavedení zkráceného řízení jen minimum policistů a soudců a žádný státní zástupce.

Respondenti z řad státních zástupců a soudců oceňovali především skutečnost, že zkrácené řízení umožňuje rychlejší, jednodušší a méně formální projednání méně závažné trestné činnosti a že se jeho prostřednictvím zkracuje čas od spáchání trestného činu do potrestání pachatele. Jednotlivě se jako pozitivní aspekty zkráceného řízení v odpovědích státních zástupců objevovaly vyšší ekonomičnost zkráceného řízení, působení na veřejnost



(generální prevence), částečné odbřemenění služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV). Podle jednoho z názorů je škála možných trestných činů s ohledem na jejich závažnost a okolnosti, za nichž byly spáchány, natolik různorodá, že je jen logické mít k dispozici více typů řízení. Soudci oceňovali skutečnost, že se zkráceným řízením je spojeno méně administrativy a že jeho zavedení umožnilo zjednodušení řízení s pachateli - cizinci a s osobami bez stálého bydliště.

Státní zástupci i soudci uváděli, že zrychlení a zjednodušení se týká hlavně zkráceného přípravného řízení, pro řízení před soudem to platí zpravidla pouze tehdy, je-li podezřelý předán soudu s návrhem na potrestání. U státních zástupců se objevil názor, že ve zkráceném řízení jsou často ukládány nepřiměřeně mírné tresty, jen aby bylo řízení rychle ukončeno. Někteří soudci naproti tomu vyjadřovali nespokojenost s tím, že zkrácené řízení není dostatečně často využíváno a že je toto řízení stále zbytečně formalistické.

Ve shodě s respondenty z řad soudců a státních zástupců, uváděli také policisté nejčastěji, jako příklad pozitivního dopadu zavedení zkráceného řízení, možnost rychlejšího a jednoduššího řešení méně závažných případů. Policisté také kladně hodnotili rychlé potrestání pachatele. V menší míře bylo též zmiňováno snížení nápadu jednodušších případů trestné činnosti na SKPV, která se tak může více věnovat objasňování závažnější trestné činnosti.



Respondenti měli dále uvést pozitivní přínosy zkráceného řízení a naopak překážky jeho účinnějšího využití či jeho nedostatky podle platné právní úpravy. Dostali na výběr několik aspektů, které hodnotili na škále od 1 do 5. Přitom hodnota 1 znamenala největší přínos, resp. největší překážku či nedostatek, a hodnota 5 nejmenší přínos, resp. nejmenší překážku či nedostatek. Údaje uvedené v tabulce představují průměrné hodnoty jednotlivých aspektů u jednotlivých profesních skupin respondentů.

***Otázka: Co pokládáte za pozitivní přínos zkráceného řízení podle platné právní úpravy?***

	Policisté	Státní zástupci	Soudci
Podstatně rychlejší vyřizování významné části trestních věcí	2,0	2,0	2,6
Podstatně rychlejší potrestání pachatele	2,0	2,7	2,3
Snížení nákladů trestního řízení	2,0	2,2	2,5
Snížení míry „obtěžování“ svědků a jiných osob na řízení zúčastněných	2,0	2,5	2,6
Snížení podílu administrativních úkonů na činnosti orgánů	2,5	2,1	2,9



<b>činných v trestním řízení</b>			
<b>Větší možnost soustředit se na závažnější případy</b>	2,6	2,4	3,1
<b>Pozitivní působení na veřejnost</b>	2,6	2,8	3,1
<b>Něco jiného</b>	2,6*	1,6**	2,9***

\* Uvedeno v 16 případech.

\*\* Uvedeno v 5 případech.

\*\*\* Uvedeno v 9 případech.

Všechny možnosti, které jsme respondentům nabídli jako pozitivní aspekty zkráceného řízení, byly v průměru hodnoceny jako skutečné přínosy. Potvrdila se mírně vyšší kritičnost soudců oproti státním zástupcům, a zejména policistům. Jako největší přínos hodnotili respondenti v průměru podstatně rychlejší vyřizování značné části trestních věcí a snížení nákladů trestního řízení v případech projednávaných ve zkráceném řízení.

Pokud respondenti uváděli jako zvláštní přínos zavedení zkráceného řízení variantu „něco jiného“, měli tuto odpověď upřesnit. Státní zástupci uváděli jako zvlášť pozitivní přenesení části vytížení se služby kriminální policie a vyšetřování na obvodní oddělení policie, menší formalismus řízení a vhodnost této formy řízení vůči pachatelům z řad osob bez stálého bydliště. Soudci mezi přínosy zmiňovali, že ve zkráceném řízení prakticky





nedochází ke změně výpovědi pachatele, když se věc dostane do hlavního líčení, dále dosažitelnost pachatelů, kteří jsou předáváni soudu s návrhem na potrestání, a také možnost čtení úředních záznamů jako důkazů v hlavním líčení se souhlasem stran.

**Otázka: Co pokládáte za překážku účinnějšího využití zkráceného řízení podle platné právní úpravy, příp. za jeho nedostatek?**

	Policisté	Státní zástupci	Soudci
Opožděné či neúplné informace o další trestné činnosti (trestech) téhož pachatele	3,2	2,9	2,5
Řízení před soudem v bagatelních případech zůstává nadále zbytečně formalistické	3,2	2,8	2,8
Nevhodná aplikace právní úpravy orgány činnými v trestním řízení	3,9	4,2	3,5
Nedostatečná spolupráce orgánů činných v trestním řízení	4,0	4,0	3,4



<b>Nevhodný okruh případů, které zákon umožňuje takto vyřídit</b>	4,2	4,2	4,0
<b>Omezení práva na obhajobu v důsledku přílišného zjednodušení řízení</b>	4,5	4,4	4,0
<b>Něco jiného</b>	2,5*	1,8**	3,7***

\* Uvedeno v 19 případech.

\*\* Uvedeno v 5 případech

\*\*\* Uvedeno v 6 případech.

Z nabízených variant pokládali respondenti (hlavně státní zástupci a soudci) za závažnější překážku účinnějšího využití zkráceného řízení skutečnost, že řízení před soudem v bagatelních věcech zůstává i nadále zbytečně formalistické, a také fakt, že orgány činné v trestním řízení často nemají při svém rozhodování ve zkráceném řízení aktuální či úplné informace o další trestné činnosti či trestech téhož pachatele.

Uvedená skutečnost se také nejčastěji objevovala jako závažná překážka u respondentů, kteří uvedli též variantu „něco jiného“. Státní zástupci i soudci postrádali on-line propojení databáze jednotlivých soudů (rejstříků T) tak, aby bylo možno podchytit řízení o trestné činnosti téhož pachatele, probíhající či čerstvě skončená před jiným soudem. Pouhé získání údajů z rejstříku trestů je vzhledem k rychlosti řízení pro tyto účely nedostatečné. Jedním z



důsledků pak podle respondentů bývá nevědomé porušování § 36 tr. zák., tedy překračování nejvyšší možné výměry v případě ukládání tzv. dalšího trestu. U státních zástupců se objevil názor, že překážkou lepšího využití zkráceného řízení je špatná personální situace u policejních orgánů, soudci za překážku pokládali skutečnost, že v hlavním líčení nelze číst úřední záznam jen se souhlasem státního zástupce v případě, kdy se řádně předvolaný obviněný nedostaví (analogicky jako při čtení protokolu o výpovědi svědka dle § 211 odst. 1 tr. ř.).

Zajímalo nás také, jak odborníci vnímají úroveň zajištění práva na obhajobu v rámci zkráceného řízení. Postoj všech tří profesních skupin byl v této otázce prakticky shodný. Velká většina zástupců každé z nich pokládá míru zajištění práva obviněného (podezřelého) na obhajobu ve zkráceném řízení za stejnou jako v běžném typu řízení (77 % policistů, 69 % státních zástupců, 65 % soudců). Přibližně pětina respondentů uvedla, že je právo na obhajobu ve zkráceném řízení podle jejich názoru mírně omezeno (14 % policistů, 20 % státních zástupců, 22 % soudců). Ostatní možnosti, a sice že je toto právo omezeno výrazně, popř. že je mírně či výrazně posíleno, se v odpovědích objevovaly spíše výjimečně.

## V L I V   Z K R Á C E N Ě H O   Ř Í Z E N Í   N A D Ě L K U   T R E S T N Í H O   Ř Í Z E N Í   V B A G A T E L N Í C H   V Ě C E C H



Respondenti měli uvést svou praktickou zkušenost s tím, zda zavedení institutu zkráceného řízení skutečně přispělo k významnějšímu zkrácení délky trestního řízení v méně závažných a skutkově i důkazně jednodušších věcech, jak zamýšleli autoři velké novely, a to zvláště pokud jde o přípravné řízení a řízení před soudem. Na vliv zavedení institutu zkráceného řízení na délku řízení před soudem byli dotazováni pouze státní zástupci a soudci.

**Otázka: Přispělo podle Vašeho názoru zavedení institutu zkráceného řízení skutečně k významnějšímu zkrácení délky přípravného řízení / řízení před soudem v bagatelních případech?**

	Policisté		Státní zástupci		Soudci	
	přípravné řízení	řízení před soudem	přípravné řízení	řízení před soudem	přípravné řízení	řízení před soudem
<b>Ano</b>	53 %	-	68 %	26 %	29 %	19 %
<b>Většinou ano</b>	34 %	-	26 %	36 %	60 %	52 %
<b>Většinou ne</b>	7 %	-	3 %	29 %	9 %	16 %
<b>Ne</b>	6 %	-	3 %	9 %	2 %	13 %

Naprostá většina respondentů ze všech tří skupin uvedla, že zkrácené přípravné řízení skutečně přispělo k významnějšímu zkrácení délky přípravného řízení v bagatelních věcech. U řízení před soudem již byla situace složitější, nicméně přesto většina státních zástupců i soudců pokládala zjednodušené řízení před soudem za kratší



variantu klasického soudního řízení. Soudci si sice zachovali kritičtější postoj, pokud jde o podíl respondentů z jejich řad, podle nichž zavedení zkráceného řízení ke zkrácení řízení před soudem v bagatelních věcech rozhodně nevedlo, ovšem celkový podíl soudců, kteří toto zkrácení připustili alespoň ve většině případů, je vyšší než u státních zástupců.

## P R Á V N Í   Ú P R A V A   Z K R Á C E N Ě H O P Ř Í P R A V N Ě H O   Ř Í Z E N Í   A   J E J Í A P L I K A C E

Respondenti se měli vyjádřit, zda pokládají okruh případů, v nichž trestní řád umožňuje konat zkrácené řízení, za odpovídající tomuto způsobu projednání věci. Velké většině respondentů všech tří profesních skupin takto vymezený okruh případů vyhovuje (89 % policistů, 86 % státních zástupců a 94 % soudců). Jeden respondent z každé skupiny uvedl, že je tento okruh příliš široký a zbytek odborníků se domníval, že je naopak příliš úzký. Většina respondentů, kteří navrhovali okruh případů, v nichž lze zkrácené řízení konat, rozšířit, se domnívala, že by bylo vhodné, aby tímto způsobem bylo možno postupovat u trestných činů s horní hranicí trestní sazby nepřevyšující 5 let odnětí svobody (namísto horní hranice trestní sazby ve výši 3 roky podle platné právní úpravy). Podle jejich názoru by tato horní hranice trestní sazby měla být sjednocena s horní hranicí trestní sazby trestných činů, o



nichž přísluší rozhodovat samosoudci, či v jejichž případech lze trestní stíhání podmíněně zastavit či schválit narovnání. Tito respondenti se však nevyjádřili k dalším podmínkám konání zkráceného řízení dle § 179a odst. 1 tr. ř., které daný okruh trestných činů dále vymezují (věcná příslušnost okresního soudu, přistižení pachatele při činu či bezprostředně po něm, odůvodněné očekávání možnosti postavit pachatele před soud do dvou týdnů).

Kromě věcné příslušnosti okresního soudu a trestní sazby, jejíž horní hranice nepřevyšuje tři roky, stanoví tedy trestní řád jako podmínku projednání věci ve zkráceném řízení, že podezřelý byl přistižen při činu nebo bezprostředně poté (§ 179 a odst. 1 písm. a) tr. ř.), nebo že v průběhu prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné do dvou týdnů ode dne, kdy policejní orgán obdržel trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání, postavit před soud (§ 179a odst. 1 písm. b) tr.ř). Respondenti měli na základě svých zkušeností odhadnout v procentech, jaký podíl mají mají tyto dva případy na celkovém počtu zkrácených řízení. Odhady se příliš nelišily. V praxi podle odborníků výrazně převažují případy, kdy je pachatel přistižen při činu nebo dopaden bezprostředně poté. Policisté v průměru uváděli vzájemný poměr zmíněných dvou podmínek 77:23, státní zástupci 70:30 a soudci 66:34, a to vždy ve prospěch podmínky uvedené v § 179a odst. 1 písm. a) tr. ř. Dlužno ovšem dodat, že uváděné poměry jsou skutečně průměrem,

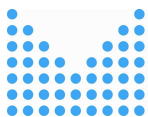


přičemž odhady jednotlivých respondentů v rámci téže profesní skupiny se značně lišily a využívaly téměř plnou šíři škály vzájemných poměrů, od poměru 100:0 až k poměru 1:99. Zjevně tedy záleželo na konkrétní osobní zkušenosti daného respondenta ze svého pracoviště, přičemž roli může hrát i fakt, že v konkrétním případě mohou být současně splněny obě uvedené podmínky. Přes 70 % všech respondentů však uvádělo podíl podmínky dle § 179a odst. 1 písm. a) tr. ř. mezi 61 % a 100 % a necelá pětina jej uváděla do 40 %.

Respondenti měli rovněž odhadnout podíl věcí, které se projednávají ve zkráceném řízení, na celkovém nápadu věcí na jejich pracovišti. Nejvyšší podíl odhadovali soudci, a sice v průměru přes 20 % nápadu, přičemž maximální odhad činil 60 %. Státní zástupci i policisté odhadovali podíl věcí projednávaných ve zkráceném řízení na celkovém nápadu věcí na jejich pracovišti v průměru na necelých 20 %, přičemž maximální odhad u policistů činil 50 % a u státních zástupců 40 %.

Trestní řád požaduje, aby bylo zkrácené přípravné řízení skončeno nejpozději do dvou týdnů ode dne, kdy policejní orgán obdržel trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání. Státní zástupce tuto lhůtu může prodloužit, nejvýše však o deset dní. Zajímalo nás, zda respondenti pokládají takto stanovenou lhůtu pro skončení zkráceného přípravného řízení za vyhovující.

***Otázka: Je podle Vás odpovídající lhůta, stanovená trestním řádem, pro provedení zkráceného přípravného řízení?***



	<b>Policisté</b>	<b>Státní zástupci</b>	<b>Soudci</b>
<b>Ano</b>	70 %	89 %	89 %
<b>Měla by být kratší</b>	1 %	0 %	1 %
<b>Měla by být delší</b>	29 %	11 %	10 %

Jak je vidět, velká většina respondentů všech tří skupin, ale zejména státních zástupců a soudců, pokládala zákonem stanovenou lhůtu za vyhovující. Až na dva ojedinělé názory pak zbytek respondentů navrhoval lhůtu prodloužit. Vcelku pochopitelně byl nejvyšší podíl těchto respondentů mezi policisty. Jako důvod pro případné prodloužení lhůty uváděli státní zástupci i soudci skutečnost, že ve lhůtě dvou týdnů (příp. prodloužené o 10 dní) bývá často velmi obtížné obstarat potřebné podklady pro řádný průběh následného řízení před soudem. Krátká lhůta také podle nich nezřídka znemožňuje konání zkráceného řízení v jinak vhodných případech. Také policisté uváděli jako nejčastější důvod pro případné prodloužení lhůty časovou náročnost získání některých důkazních materiálů, především pak odborných vyjádření či znaleckých posudků. Respondenti navrhovali též určitá řešení. Mezi státními zástupci se objevily názory, že by bylo vhodné současnou lhůtu dvou týdnů počítat až ode dne zjištění pachatele, nebo stanovit samostatnou, např. třídní lhůtu pro vyřízení věci státním zástupcem, která by se do celkové lhůty pro skončení přípravného řízení nepočítala.





Chtěli jsme též vědět, zda respondenti pokládají za přínos ve zkráceném přípravném řízení jeho odlišnost spočívající v tom, že podezřelý není na konci přípravného řízení seznámen s obsahem spisu. Respondenti dostali na výběr několik variant odpovědi, včetně možných důvodů. Velká většina respondentů ze všech profesních skupin pokládala uvedenou odlišnost zkráceného přípravného řízení za přínosnou (96 % policistů, 90 % státních zástupců a 80 % soudců). Policisté shledávali její přínos zejména v tom, že vede ke zrychlení a zjednodušení přípravného řízení, zatímco státní zástupci a soudci ji pokládali za přínosnou zejména proto, že se jedná o důkazně jednodušší případy, kdy seznámení s obsahem spisu na konci přípravného řízení nemá z hlediska uplatnění práva na obhajobu takový význam jako ve složitějších případech. U soudců se však několikrát objevil i názor, že tato skutečnost přínosem není, neboť následně prodlužuje a komplikuje řízení před soudem. Přibližně 7 % všech respondentů pokládala pozitiva i negativa této odlišnosti za vyrovnaná.

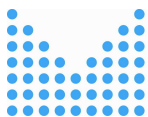
Státních zástupců a soudců jsme se dále zeptali, zda za přínos pokládají zařazení možnosti státního zástupce rozhodnout v rámci zkráceného přípravného řízení o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání či o odložení věci a schválení narovnání, ke kterému došlo novelou č. 283/2004 Sb. s účinností od 1. 7. 2004. Státní zástupci byli v tomto ohledu rezervovanější, když kladně odpovědělo 71 % z nich (35 % ano, 36 % spíše ano), zatímco ze soudců pokládalo uvedenou změnu právní úpravy za



přínosnou 82 % (62 % ano, 20 % spíše ano). V obou skupinách její přínos jednoznačně odmítlo cca 8 % respondentů.

## S P O L U P R Á C E O R G Á N Ů Č I N N Ý C H V T R E S T N Í M Ř Í Z E N Í P Ř I P R O V Á D Ě N Í Z K R Á C E N Ě H O Ř Í Z E N Í

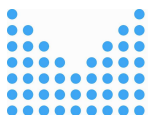
V T É T O O B L A S T I J S M E  
S L E D O V A L I D V A A S P E K T Y . Z A  
P R V Ě , J A K V Z Á J E M N O U  
S P O L U P R Á C I P Ř I P R O V Á D Ě N Í  
Z K R Á C E N Ě H O P Ř Í P R A V N Ě H O Ř Í Z E N Í  
H O D N O T Í P O L I C I S T É A S T Á T N Í  
Z Á S T U P C I , A T O V E S R O V N Á N Í  
S O S T A T N Í M I P Ř Í P A D Y  
P Ř Í P R A V N Ě H O Ř Í Z E N Í . Z A D R U H Ě ,  
J A K S T Á T N Í Z Á S T U P C I A S O U D C I  
H O D N O T Í Ú R O V E Ň M A T E R I Á L Ů ,  
K T E R É D O S T Á V A J Í J A K O P O D K L A D  
P R O S V Ů J D A L Š Í P O S T U P V E  
Z K R Á C E N Ě M Ř Í Z E N Í , T E D Y Z P R Á V Y  
P O L I C E J N Í H O O R G Á N U O V Ý S L E D K U  
Z K R Á C E N Ě H O P Ř Í P R A V N Ě H O Ř Í Z E N Í  
A N Á V R H Y N A P O T R E S T Á N Í .



**Otázka: Jak hodnotíte úroveň spolupráce se státním zástupcem / policejním orgánem při provádění zkráceného přípravného řízení?**

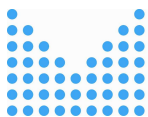
	Policisté	Státní zástupci
Je lepší než v jiných případech	25 %	25 %
Je v zásadě stejná jako v jiných případech	72 %	74 %
Je horší než v jiných případech	3 %	1 %

POHLED POLICISTŮ A STÁTNÍCH ZÁSTUPCŮ NA VZÁJEMNOU SPOLUPRÁCI PŘI PROVÁDĚNÍ PŘÍPRAVNÉHO ŘÍZENÍ JE PRAKTICKY SHODNÝ. ČTVRTINA ZÁSTUPCŮ OBOU SKUPIN HODNOTILA TUTO SPOLUPRÁCI JAKO LEPŠÍ NEŽ V PŘÍPADECH, KDY SE O ZKRÁCENÉ PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ NEJEDNÁ. NÁZOR, ŽE JE TATO SPOLUPRÁCE HORŠÍ NEŽ V JINÝCH PŘÍPADECH, SE V OBOU SKUPINÁCH VYSKYTL JEN OJEDINĚLE. DLUŽNO DODAT, ŽE



S T Á T N Í   Z Á S T U P C I   V E  
S K U T E Č N O S T I   S R O V N Á V A L I   T A K Ě  
S P O L U P R Á C I   P Ř I   V Y Š E T Ř O V Á N Í   S  
P R A C O V N Í K Y   S L U Ž B Y   K R I M I N Á L N Í  
P O L I C I E   A   V Y Š E T Ř O V Á N Í ,   A  
S P O L U P R Á C I   S   P R A C O V N Í K Y  
O B V O D N Í C H   O D D Ě L E N Í   P O L I C I E   A  
D A L Š Í M I   P O L I C I S T Y ,  
P R O V Á D Ě J Í C Í M I   Z K R Á C E N Ě  
P Ř Í P R A V N Ě   Ř Í Z E N Í .

Státní zástupci, kteří spoluprací s policejním orgánem při provádění zkráceného přípravného řízení pokládali za lepší než v jiných případech, tuto skutečnost odůvodňovali jednak objektivními důvody, a sice že se jedná o jednoduché případy, kde není tak vysoká pravděpodobnost komplikací, popř. že krátká lhůta ke skončení přípravného řízení přímo vyžaduje úzkou spolupráci, ale též přístupem policistů. Uváděli, že policisté z obvodních oddělení jsou více zainteresováni a motivováni tímto novým úkolem než jejich kolegové ze služby kriminální policie a vyšetřování, a proto ochotněji plní pokyny státních zástupců, konzultují s nimi více různé aspekty řízení a respektují jejich právní názory. Také respondenti z řad policistů, kteří hodnotili úroveň spolupráce se státním zástupcem jako lepší než v jiných případech, spatřovali příčinu tohoto jevu



především ve zlepšení komunikace mezi státním zástupcem a policejním orgánem.

POKUD JDE O ÚROVEŇ ZPRÁV O  
VÝSLEDKU ZKRÁCENÉHO  
PŘÍPRAVNÉHO ŘÍZENÍ, KTERÉ  
STÁTNÍ ZÁSTUPCI DOSTÁVAJÍ OD  
POLICEJNÍHO ORGÁNU NA KONCI  
ZKRÁCENÉHO PŘÍPRAVNÉHO  
ŘÍZENÍ, VYJADŘOVALI STÁTNÍ  
ZÁSTUPCI Z HLEDISKA JEJICH  
DOSTATEČNOSTI PRO PODÁNÍ  
NÁVRHU NA POTRESTÁNÍ ZNAČNOU  
SPOKOJENOST. TÉMĚŘ VŠICHNI  
UVEDLI, ŽE TYTO ZPRÁVY BUĎ  
VĚTŠINOU NEMAJÍ ŽÁDNÉ  
NEDOSTATKY ( 33 % ), NEBO ŽE  
VĚTŠINOU OBSAHUJÍ DROBNÉ  
NEDOSTATKY, KTERÉ VŠAK  
PODSTATNĚ NESNIŽUJÍ MOŽNOST  
PODAT NÁVRH NA POTRESTÁNÍ ( 62  
% ). ROVNĚŽ SOUDCI BYLI S  
ÚROVNÍ NÁVRHŮ NA POTRESTÁNÍ,  
KTERÉ JIM STÁTNÍ ZÁSTUPCI  
PŘEDKLÁDAJÍ, Z HLEDISKA



J E J I C H D O S T A T E Č N O S T I P R O  
P R O J E D N Á N Í V Ě C I V E  
Z J E D N O D U Š E N Ě M Ř Í Z E N Í Z N A Č N Ě  
S P O K O J E N I . V Ě T Š I N O U B E Z  
N E D O S T A T K Ů T Y T O N Á V R H Y  
S H L E D Á V A L O 4 4 % R E S P O N D E N T Ů A  
D A L Š Í C H 4 8 % U V E D L O , Ž E  
V Ě T Š I N O U O B S A H U J Í D R O B N Ě  
N E D O S T A T K Y , K T E R É V Š A K  
P O D S T A T N Ě N E S N I Ž U J Í M O Ž N O S T  
P R O J E D N A T V Ě C V E  
Z J E D N O D U Š E N Ě M Ř Í Z E N Í .

## **P R Á V N Í Ú P R A V A Z J E D N O D U Š E N Ě H O Ř Í Z E N Í P Ř E D S O U D E M A J E J Í A P L I K A C E**

Otázky, týkající se zjednodušeného řízení před soudem a využití trestního příkazu při rozhodování v něm, byly pokládány pouze státním zástupcům a soudcům, neboť lze předpokládat, že míra praktické zkušenosti policistů se soudním stadiem zkráceného řízení je výrazně nižší.



Pro průběh zjednodušeného řízení před soudem má význam, zda je zadržený podezřelý předán soudu spolu s návrhem na potrestání, či zda je návrh na potrestání doručen soudu, aniž by mu byl zároveň předán podezřelý. Respondenti měli na základě vlastní zkušenosti odhadnout, vzájemný poměr obou případů, kdy se koná zjednodušené řízení před soudem. Obě skupiny se shodly, že případů, kdy je zadržený podezřelý předán soudu s návrhem na potrestání, je výrazně méně. Státní zástupci v průměru uváděli poměr obou případů 13:87, soudci 16:84, a to v neprospěch současného předání podezřelého a návrhu na potrestání. I zde však platí, že jednotliví respondenti byli ovlivněni situací na svém pracovišti a uváděné poměry se v jednotlivých případech značně lišily, od poměru 0:100 až k poměru 95:5. Téměř 90 % všech respondentů z obou skupin nicméně uvádělo podíl případů, kdy podezřelý s návrhem na potrestání soudu předán není, vyšší než 70 %.

V téže souvislosti se měli respondenti vyjádřit, zda by souhlasili s omezením možnosti konání zkráceného řízení na případy, kdy byl pachatel zadržen a může být předán soudu spolu s návrhem na potrestání. Zde byl mezi oběma skupinami určitý rozdíl. Zatímco téměř 80 % státních zástupců by s takovou možností nesouhlasila a jen 15 % dalších by o tom bylo ochotno alespoň uvažovat, pokud by nebyla současná právní úprava změněna tak, aby v opačném případě nedocházelo k průtahům v řízení před soudem, soudci byli k naznačené možnosti vstřícnější. Souhlasilo by s ní 24 % respondentů z jejich profesní skupiny (u státních zástupců to bylo cca 8 %), dalších téměř 30 % by o takové



možnosti za uvedeného předpokladu uvažovalo, a kategorický nesouhlas vyslovila necelá polovina soudců.

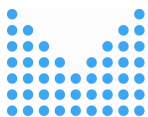
Další dotaz směřoval ke lhůtě k přípravě na hlavní líčení. Respondenti se měli vyjádřit, zda pokládají za přiměřenou obecnou pětidenní lhůtu k přípravě na hlavní líčení v případě, že se hlavní líčení se souhlasem obviněného nekoná ihned po jeho výsledku následujícím jeho předání soudu. Mírná většina v obou skupinách tuto lhůtu pokládala za přiměřenou (57 % státních zástupců i soudců), zbývající respondenti vyslovili názor, že by stačila lhůta kratší. Pokud respondenti uváděli, jak dlouhá by tato lhůta měla být, nejčastěji navrhovali lhůtu třídní. Často byly uváděny též lhůty dvoudenní či jednodenní. Několik respondentů z obou skupin uvedlo, že vzhledem k jednoduchosti převážné většiny případů projednávaných ve zkráceném řízení by nebylo nutno stanovovat žádnou lhůtu k přípravě na hlavní líčení.

Chtěli jsme též zjistit, zda respondentům v jejich praxi přináší problémy skutečnost, že v některých případech projednávaných ve zkráceném řízení nenastávají účinky sdělení obvinění současně se zahájením trestního stíhání (v případech, kdy je trestní stíhání zahájeno doručením návrhu na potrestání soudu, a účinky sdělení obvinění ve smyslu § 12 odst. 11 tr. ř. doručením návrhu na potrestání obviněnému (podezřelému), přičemž tyto skutečnosti nespádají v jeden okamžik)<sup>5</sup>. Tyto problémy připustilo přibližně 20 % respondentů z obou profesních skupin, ať již

---

<sup>5</sup> Srov. rozhodnutí č. 15/2003/II Sb. rozh. tr.





se s nimi setkávali často, či zřídka. Problémy jim uvedená skutečnost přinášela především v oblasti pokračování v trestném činu, ukládání společných trestů dle § 37a tr. zák. a souhrnných trestů dle § 35 odst. 2 tr. zák. Uváděli, že v případě pokračování v trestném činu jim chybí informace o další trestné činnosti pachatele, projednávané v jiném řízení, a že je obtížnější určit okamžik přerušeni skutku ve smyslu § 12 odst. 11 tr. ř. Jeden ze soudců uvedl, že ve dvou obdobných případech pachatelů, kteří brzy po sobě spáchají dva stejné trestné činy, se může v jednom případě jednat o pokračování v trestném činu a ve druhém o dva trestné činy, a to v závislosti na tom, zda se policisté rozhodnou v jednotlivých případech vést zkrácené nebo klasické přípravné řízení.

Zajímal nás názor respondentů na nový institut nesporných skutečností, které není nutno v hlavním líčení ve zjednodušeném řízení dokazovat. Kromě celkového pohledu na úspěch zavedení tohoto institutu do trestního řízení nás zajímalo, zda by experti pokládali za vhodné umožnit jeho využití nejen ve zkráceném řízení.

**Otázka: Jak se podle Vašeho názoru osvědčilo zavedení institutu „nesporných skutečností“ do zjednodušeného řízení před soudem?**

	Státní zástupci	Soudci
Rozhodně se osvědčil	20 %	27 %
Spíše se osvědčil	18 %	16 %
Průběh řízení nijak	58 %	51 %



<b>významně neovlivňuje</b>		
<b>Spíše se neosvědčil</b>	2 %	1 %
<b>Rozhodně se neosvědčil</b>	2 %	5 %

Názory obou skupin na tento nový institut byly podobné. Mírná většina respondentů se domnívala, že tento institut průběh řízení nijak významně neovlivňuje, výrazný je podíl respondentů, podle nichž se osvědčil (38 % státních zástupců, 43 % soudců). Příznivá pro zavedení tohoto institutu je skutečnost, že negativně byl jeho vliv hodnocen jen zřídka. Jako pozitivní aspekty zavedení institutu nesporných skutečností do trestního řádu zmiňovaly obě profesní skupiny odstranění nutnosti dokazovat jednoznačné skutečnosti, zjednodušení a zrychlení řízení před soudem. Soudci oceňovali také jednodušší odůvodňování rozhodnutí vycházejících ze skutečností označených za nesporné, a nižší míru obtěžování svědků v souvislosti s předvoláváním k hlavnímu líčení. Naproti tomu někteří respondenti uváděli, že současná úprava je spíše nekonkrétní a formální, takže dokazování probíhá vlastně v původní podobě.

***Otázka: Bylo by podle Vašeho názoru vhodné možnost využití institutu „nesporných skutečností“ rozšířit i na jiné druhy řízení?***

	<b>Státní zástupci</b>	<b>Soudci</b>
<b>Ano, v trestním řízení obecně</b>	72 %	24 %
<b>Ano, na vybrané</b>	8 %	29 %



druhy řízení		
Ne	20 %	47 %

Názory obou skupin na takovou možnost se dosti lišily. Odmítla ji pětina státních zástupců, ale celá polovina soudců. Výrazná většina respondentů z řad státních zástupců by tento institut zavedla v trestním řízení obecně, což je zajímavé zjištění ve srovnání s tím, že v předchozí otázce jen necelých 40 % z nich uvedlo, že se nesporné skutečnosti v praxi osvědčily. Pokud respondenti uváděli, v jakých řízeních by mělo být umožněno využití nesporných skutečností nad rámec platné právní úpravy, uváděli řízení před samosoudcem, řízení ve věcech, kde lze rozhodnout trestním příkazem, či řízení o trestných činech, na které zákon stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující 5 let.

## VYUŽITÍ TRESTNÍHO PŘÍKAZU PŘI ROZHODOVÁNÍ VE ZKRÁCENÉM ŘÍZENÍ

Trestní příkaz soudy v praxi hojně využívají jako formu odsuzujícího rozhodnutí i ve zkráceném řízení<sup>6</sup>. Zajímá nás proto názor odborníků na právní úpravu trestního příkazu z hlediska jeho využitelnosti ve

<sup>6</sup> Kupříkladu v r. 2005 bylo z celkového počtu všech osob, pravomocně odsouzených ve zkráceném řízení, plných 70 % odsouzeno trestním příkazem (10180 osob), a v r. 2006 byl tento podíl přibližně stejný (12 695 osob). Pramen: Databáze „Přehled o vyřízených věcech a pravomocně odsouzených osobách“ (zvláštní sestava). Ministerstvo spravedlnosti ČR.

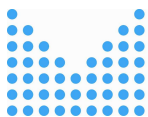


zkráceném řízení, zvláště pak na škálu trestů, jejichž uložení trestním příkazem právní úprava umožňuje, a také jejich odhad podílu případů, v nichž se ve zkráceném řízení trestním příkazem skutečně rozhoduje.

Pokud měli respondenti odhadnout podíl případů, o nichž je ve zjednodušeném řízení před soudem rozhodnuto trestním příkazem, uváděli státní zástupci v průměru přes 70 % případů, zatímco soudci v průměru o necelých deset procent méně. I zde byli respondenti zřejmě ovlivněni konkrétní praxí u „svého“ soudu, neboť odhady se pohybovaly od 5 % do 98 % u státních zástupců a od 15 % do 95 % u soudců. Zhruba dvě třetiny státních zástupců svůj odhad uvedly mezi 61 % a 90 %, a zhruba dvě třetiny soudců mezi 41 % a 80 %.

**Otázka: Je podle Vašeho názoru současná právní úprava institutu trestního příkazu vyhovující z hlediska jeho využití při rozhodování o vině a trestu ve zjednodušeném řízení před soudem?**

	Státní zástupci	Soudci
Je zcela vyhovující	71 %	42 %
Má určité nedostatky, které jeho využitelnost podstatně nesnižují	15 %	24 %
Má závažné nedostatky, které jeho využitelnost podstatně snižují	14 %	34 %



Soudci se v tomto ohledu projeví podstatně kritičtěji. Obzvláště znepokojivé je zjištění, že třetina z nich shledávala v právní úpravě trestního příkazu závažné nedostatky, které podstatně snižují jeho využitelnost ve zkráceném řízení. Pokud jde o nedostatky, které respondenti právní úpravě vytýkali, jednoznačně u obou skupin převládala skutečnost, že trestním příkazem nelze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody. Někteří soudci jako chybu uváděli, že v rámci přípravného řízení nejsou zjišťovány okolnosti důležité pro případné uložení trestu obecně prospěšných prací (stanovisko pachatele, zdravotní způsobilost), což znemožňuje uložení tohoto trestu trestním příkazem bez rizika, že bude nevykonatelný. Stěžovali si též na absenci celostátního registru vydaných, byť nepravomocných trestních příkazů, což má dopady v oblasti ukládání společných či souhrnných trestů.

V této souvislosti se dále měli respondenti vyjádřit, jak s ohledem na využitelnost trestního příkazu ve zkráceném řízení hodnotí škálu trestů, které jím lze uložit. I zde byli státní zástupci s platnou právní úpravou znatelně spokojenější. Jako zcela vyhovující označilo škálu možných trestů 65 % z nich, zatímco ze soudců se tímto způsobem vyjádřilo pouze 35 %. V každé skupině se dále vyskytl jeden respondent, který by pokládal za vhodné škálu možných trestů zúžit, a ostatní respondenti navrhovali její rozšíření. Poměr respondentů, kteří pokládali škálu trestů, které lze trestním příkazem uložit, z hlediska využitelnosti trestního příkazu ve zkráceném řízení za



vyhovující, a těch, kteří by uvítali její rozšíření, byl tedy mezi oběma skupinami opačný.

Naprostá většina respondentů, kteří navrhovali rozšířit škálu trestů, které lze uložit trestním příkazem, navrhovala doplnit tento výčet o nepodmíněný trest odnětí svobody, a to nejčastěji krátkodobý, ve výměře do 6 měsíců či do 1 roku. Objevily se zde však i návrhy na zařazení nepodmíněného trestu odnětí svobody ve výměře do 2, resp. 3 let. Z dalších trestů respondenti navrhovali zvýšit možnou výměru trestu vyhoštění, a to případně i na dobu neurčitou, umožnit ukládání podmíněného trestu odnětí svobody bez omezení výměry, a jeden z respondentů - státních zástupců - navrhoval i zavedení trestu domácího vězení. Zúžení okruhu možných trestů se v obou případech týkalo trestu obecně prospěšných prací, a to z důvodu, že v důsledku nedostatku informací o podmínkách jeho uložení z přípravného řízení (viz výše) nelze takový trest zpravidla uložit bez rizika, že bude nevykonatelný.

## **O S T A T N Í   P Ř Í P O M Í N K Y**

Z ostatních připomínek a poznatků ke zkrácenému řízení, které respondenti uváděli, se státní zástupci i soudci shodli na tom, že se velmi osvědčila možnost číst v hlavním líčení se souhlasem stran úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů ve zkráceném přípravném řízení. V této souvislosti však poznamenávali, že by bylo vhodné zavést též možnost čtení úředních záznamů



pouze se souhlasem státního zástupce, pokud se řádně předvolaný obviněný k hlavnímu líčení nedostaví, a to obdobně, jako to trestní řád umožňuje v případě čtení protokolu o výpovědi svědka v § 211 odst. 1.

Státní zástupci dále upozorňovali na to, že podle jejich názoru není v hlavním líčení dostatečně využíván institut nesporných skutečností. K institutu podmíněného odložení podání návrhu na potrestání uváděli, že by bylo vhodné, aby podmínkou takového postupu v případě, že byla trestným činem způsobena škoda, nebylo jen její bezpodmínečná náhrada, ale tak jako v případě podmíněného zastavení trestního stíhání též uzavření dohody s poškozeným o její náhradě, popř. učinění jiných potřebných opatření k její náhradě.

Soudci naproti tomu vytýkali policejním orgánům provádějícím zkrácené přípravné řízení, že tímto způsobem řeší většinu případů trestných činů s trestní sazbou do tří let odnětí svobody, a to leckdy v případech, kdy se nejedná o bagatelní delikt, takže soud je pak nucen buď přímo návrh na potrestání odmítnout, neboť se zjednodušené řízení prakticky neliší od jiných případů řízení před soudem. Podle respondentů je to důsledkem skutečnosti, že zkrácené řízení jako celek výrazně zjednodušuje především předsoudní stadium trestního procesu. Na druhou stranu se někteří soudci domnívali, že orgány konající zkrácené přípravné řízení málo využívají možnost předat zadrženého podezřelého s návrhem na potrestání soudu, i když je takový postup podle nich v řadě takových případů ideální. Často se



objevovaly názory volající po propojení počítačových databází soudů, státních zastupitelství a policejních orgánů, bez něhož zkrácené řízení nemůže využít svůj potenciál. Respondenti uváděli, že pokud má zkrácené řízení probíhat opravdu rychle a přitom v něm nemá docházet k nevědomým porušením zákonných ustanovení (např. o nejvyšší možné výměře trestů), musejí mít jednotlivé orgány činné v trestním řízení okamžitý přístup k aktuálním informacím o zahájení a výsledcích řízení proti určitému pachateli. Podle dalšího z názorů pomáhá institut zkráceného řízení výrazněji jen v těch oblastech, které trpí určitými specifickými problémy, k jejichž řešení je tento institut vhodný, jako je drobná opakovaná kriminalita cizinců či osob bez stálého bydliště.

Policisté spatřují hlavní výhodu zkráceného přípravného řízení v rychlosti, s jakou lze případ předat soudu. Za optimální stav považují případy, kdy jsou podezřelí předáváni soudu přímo s návrhem na potrestání a nedochází tak k průtahům v řízení před soudy. Pozitivně je též vnímáno zvyšování odborných znalostí na základních útvarech v důsledku vlastního zpracovávání spisu zkráceného přípravného řízení. Skutečnost, že zkrácená přípravná řízení jsou zpracovávána obvodními odděleními má však dle názoru některých respondentů z řad policistů také negativní dopad na výkon ostatních činností oddělení (např. pořádkové služby). Kriticky byl hodnocen přístup některých státních zástupců, kteří vyžadují i v rámci zkráceného přípravného řízení dokazování překračující nezbytně nutnou mez (např. znalecké dokazování výše způsobené škody i v případech, kdy





tato nebude mít vliv na právní kvalifikaci). Podobně jako respondenti z řad soudců se i policisté v několika případech vyslovili pro včasné zaevidování podezřelých osob, proti nimž je vedeno zkrácené přípravné řízení, a sice do systému SOV (statistika osob ve vyšetřování).

## Z Á V Ě R E Č N Ě S H R N U T Í

Z expertního dotazníkového šetření mezi policisty, státními zástupci a soudci vyplynulo, že zavedení zkráceného řízení je všeobecně vnímáno jako pozitivní změna, a to zejména z důvodů zjednodušení, zrychlení a snížení formálnosti řízení. Zároveň panuje shoda na tom, že uvedená pozitiva se projevují především ve fázi přípravného řízení, zatímco ve zjednodušeném řízení před soudem se vyskytují obecné problémy soudního řízení (zajišťování přítomnosti osob u hlavního líčení, doručování), hlavně tehdy, pokud není s návrhem na potrestání předán soudu i zadržený podezřelý.

Oslovení pracovníci orgánů činných v trestním řízení vyjadřovali vesměs spokojenost s právní úpravou zkráceného řízení a kladně hodnotili i úroveň vzájemné spolupráce při jeho provádění. Obzvláště oceňovali možnost číst se souhlasem stran v hlavním líčení jako důkaz i úřední záznamy z přípravného řízení. Míru zajištění práva obviněného (podezřelého) na obhajobu, pokládali v zásadě za stejnou jako ve standardním typu řízení. Velkou překážku účinnějšímu využívání zkráceného řízení spatřovali



v absenci systému, který by zajišťoval rychlé, aktuální a úplné informace o řízeních, vedených proti pachateli u jiných orgánů (policie, státních zastupitelství, soudů).

**Vlach, J. - Zeman, P.**

**Zkušenosti z prvních let aplikace zkráceného řízení  
v názorech pracovníků orgánů činných v trestním řízení**

**SOUHRN**

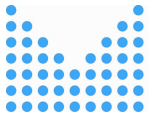
Článek pojednává o výsledcích expertního dotazníkového šetření prováděného mezi pracovníky orgánů činných v trestním řízení. Toto šetření, zaměřené na problematiku zkráceného řízení, bylo realizováno v rámci řešení výzkumného úkolu „Vliv vybraných ustanovení velké novely trestního řádu na průběh trestního řízení“ Institutem pro kriminologii a sociální prevenci. Respondenty bylo zavedení zkráceného řízení všeobecně vnímáno jako pozitivní změna, a to zejména z důvodů zjednodušení, zrychlení a snížení formálnosti řízení.

**VLACH, J - ZEMAN, P.**

**EXPERIENCE FROM THE FIRST YEARS OF APPLICATION OF SUMMARY JURISDICTION  
IN THE OPINION OF EMPLOYEES OF BODIES RESPONSIBLE FOR PENAL PROCEEDINGS**

**SUMMARY**

The article deals with the result of a questionnaire enquiry carried out among employees of bodies responsible for penal proceedings. This enquiry, focusing on the subject of summary jurisdiction, was carried out as part of



the research project „The influence of selected provisions of the major amendment of the code of criminal procedure on the course of criminal trial proceedings“ by the Institute for Criminology and Social Prevention. The respondents in general perceived summary jurisdiction as a positive change, especially due to shortening, acceleration and reduction of the formality of proceedings.

**Vlach, J. - Zeman, P.**

**DIE ERFAHRUNGEN AUS DEN ERSTEN JAHREN DER ANWENDUNG DES ABGEKÜRZTEN VERFAHRENS IN DEN MEINUNGEN DER MITARBEITER DER STRAFVERFOLGUNGSORGANE**

**ZUSAMMENFASSUNG**

Der vorliegende Artikel widmet sich den Ergebnissen einer Expertenumfrage, die unter den Mitarbeitern der Strafverfolgungsorgane durchgeführt wurde. Die Umfrage zur Problematik des abgekürzten Verfahrens wurde durch das Institut für Kriminologie und die Soziale Vorsorge im Rahmen der Forschungsaufgabe „Der Einfluss der ausgewählten Bestimmungen der großen Novelle der Strafordnung auf den Verlauf des Strafverfahrens“ ausgeführt. Die Einführung des abgekürzten Verfahrens wurde von den Befragten allgemein als eine positive Änderung wahrgenommen, und das insbesondere angesichts der Vereinfachung, Beschleunigung sowie der Reduzierung der Förmlichkeit des Verfahrens.